

Урок з використанням інтерактивної технології « ажурна пилка».

Тема. Лютнева революція 1917 р. й Україна. Початок Української революції.

Мета : охарактеризувати історичні умови, що спричинили початок Української революції, показати, що Центральна Рада – представницький громадський орган влади, революційний український парламент ; розвивати в учнів комунікативні компетенції, формувати історичні знання, виховувати почуття патріотизму, інтересу і поваги до історичного минулого України.

Тип уроку: засвоєння нових знань

Обладнання : карта « Російська імперія на початку ХХ ст.», зображення історичних діячів, мультимедійні засоби.

План уроку

- 1. Лютнева демократична революція в Росії.**
- 2. Утворення Української Центральної Ради та її діяльність.**
- 3. Українські політичні партії.**
- 4. Початок українізації армії. Вільне козацтво.**

Хід уроку

I. Мотивація навчальної діяльності.

Завдання і запитання учням за вивченим матеріалом :

- Що свідчило про наростання кризи в Російській імперії в роки Першої світової війни?
- Поясніть суть « українського питання» і яке було ставлення у Росії та Австро-Угорщині?
- Чим характеризується посилення національного руху в Наддніпрянській Україні в 1915-1916 рр .?

Висновок, який роблять учні за допомогою вчителя : на початку 1917 року в Росії склалася ситуація, яка неминуче повинна була привести до революційного вибуху, а «українське питання» на міжнародній арені різними політичними колами країн Європи вирішувалося по-різному.

II. Повідомлення теми, мети уроку, очікуваних результатів.

- Сьогодні за допомогою інтерактивної технології «Ажурна пилка» ви за короткий проміжок часу зможете отримати велику кількість інформації,

зрозуміти причини початку Української революції. Ви працювали в домашніх групах за окремими темами та індивідуальною інформацією:

I група. Лютнева демократична революція в Росії 1917 р.

II група. Утворення Української Центральної Ради та її діяльність

III група. Українські політичні партії в 1917 р.

IV група. Початок українізації армії. Вільне козацтво.

Робота домашніх груп в класі : « тайм-кіпер» стежить за часом , «запитальник» ставить запитання членам групи, щоб переконатися, що кожний розуміє зміст матеріалу, «спікер» інформує членів інших груп щодо висвітлення питання за домашньою темою.

Після того, як тема опрацьована за допомогою домашніх груп, ви стаєте експертами з цієї теми, що вивчалася в вашій «домашній» групі (учні розходяться по експертних групах, в яких є представники – експерти з кожного питання)

Робота в експертних групах по черзі кожен має за визначений час якісно і в повному обсязі донести додаткову інформацію до членів інших груп та сприйняти інформацію від представників інших домашніх груп.

III. Повторна робота домашніх груп в класі.

1.Учні повертаються «додому», де мають поділитися з членами своєї домашньої групи тою інформацією, яку отримали від представників інших груп.

2.Вироблення спільних висновків та рішень.

3.Виступ «спікерів» груп. (Супроводжується мультимедійною презентацією)

Під час обговорення робляться висновки за запропонованими темами.

Слайди 1,2,3.

1.Великі втрати на фронтах Першої світової війни,незадоволення царським урядом,продовольчі труднощі,економічна криза привели до революції у Росії. В лютому 1917 року відбулася демократична революція, повалено самодержавство, створено перехідний орган влади – Тимчасовий уряд, який не планував і не робив глибоких зрушень у суспільстві, відклавши їх до скликання Установчих зборів. Тимчасовий уряд вважав себе правонаступником царського уряду і прагнув зберегти контроль над усіма територіями імперії, у тому числі над Україною.

Окрім Тимчасового уряду та його місцевих органів , у період революції виникли ради робітничих і солдатських депутатів. Більшість у керівництві рад займали загальноросійські політичні партії меншовиків та есерів. Всі вони підтримували Тимчасовий уряд Росії. Більшовики в цей період знаходилися у меншості.

Слайди 4,5,6,7.

2. Після повалення самодержавства в Росії в Україні почалася національна революція. Українське питання стало одним із головних питань Лютневої революції . 19 березня 1917 відбулася маніфестація у Києві у підтримку Української революції. Під час революційних подій у Києві виник громадсько – політичний центр, який об'єднував представників різних політичних партій і громадських організацій. У результаті за ініціативи українських самостійників і Товариства українських поступівців , 4 березня 1917 р. у Києві було створено Українську Центральну Раду. Головою УЦР було обрано М. Грушевського. Діяльність ради була зосереджена на вирішенні національного питання, досягнення автономії України у складі демократичній федеративній Росії. Розпочавши свою діяльність із нечисленної групи відомих діячів українського національного руху, Українська Центральна Рада перетворилась у своєрідний український парламент. Місцем засідання Центральної Ради став будинок вчителя у Києві. Визначальною подією в становленні УЦР був Всеукраїнський Національний конгрес, який відбувся 19-21 квітня 1917 р. Конгрес доручив Центральній Раді вимагати від Тимчасового уряду Росії надання Україні автономії у складі федеративній демократичній республіці.

Слайди 8,9,10,11,12.

3. Після Лютневої революції розгортається легальна діяльність українських національних партій найвпливовішою партією з них була Українська партія соціалістів-революціонерів(УПСР), членів якої називали українськими есерами. Визначним лідером цієї партії став М. Грушевський , який перейшов до УПСР. Визначними діячами цієї партії також були В. Голубович , О. Сверстюк, П. Христюк . Вони виступали за ліквідацію поміщицького землеволодіння і автономію України у складі Росії.

Другою за чисельністю та впливом Українська соціал-демократична робітничая партія (УРСДРП). Визначними діячами партії були В. Винниченко, С. Петлюра Є. Порш та ін. Виступали за соціальні перетворення та автономію України у складі федеративній Росії.

Ліберальне крило представляли Українська партія соціалістів – федералістів(УПСФ), лідерами якої були С. Єфремов, Д. Дорошенко. Виступали за земельну реформу та збереження приватної власності, за парламентську республіку і автономію України.

Заможні верстви схилились до консервативної політичної течії, яку представляла Українська демократично – хліборобська партія. Вони спиралися на традиційні цінності, приватну власність. Вони були схильні визнати незалежність України. Щодо цього вони зближались з відкрито самостійницькою партією Українською народною партією (М. Міхновський, брати О. та А. Макаренки, О. Андрієвський), яка відновила свою діяльність після Лютневої революції.

Слайд 13.

4. Національне піднесення в Україні охопило і солдатські маси. Ініціатива створення українських збройних сил належало українським самостійникам, яким не вдалося надати діяльності Центральній Раді самостійницького спрямування. Виходячи з того, що без створення національної армії не може бути державності, самостійники приділяли великої уваги роботі в армії. Перша українізована військова частина виникла у Києві. На етапному пункті 3 тис. солдатів – українців вирішили не розчинятися у багатонаціональних військових формуваннях, а йти на фронт у складі українського полку, що дістав ім'я Богдана Хмельницького. Безпосередньо організацією полку імені Богдана Хмельницького займалася група офіцерів – « Український військовий клуб імені гетьмана Павла Полуботка, під керівництвом М. Міхновського, палкого прихильника самостійної України і створення національної армії. Прагнучи до утворення українських військових частин, як запоруки успішного розвитку національної революції, збереження спокою в умовах наростання анархії, створюються загони Вільного козацтва, базуючись на старих традиціях. Водночас українізуються фронтові військові частини.

Намагаючись перехопити у самостійників ініціативу лідери Центральної Ради погодилися на скликання I Всеукраїнський військовий з'їзд 5-8 травня 1917 р. Було прийнято рішення створити Генеральний військовий комітет, який очолив С. Петлюра.

Поясніть IV. Підсумок уроку.

- Коли та за яких причин відбулася демократична революція в Росії ?

- поняття «соціальна революція», «національно – демократична революція», «Українська революція».
- Коли було утворено Центральну Раду? Яким був її склад, головні задачі.
- В чому полягає історичне значення утворення Центральної Ради ?

V. Домашнє завдання.

1. Опрацювати параграф за темою уроку.
2. Індивідуальні завдання : доповідь «Політичний портрет М. Грушевського».

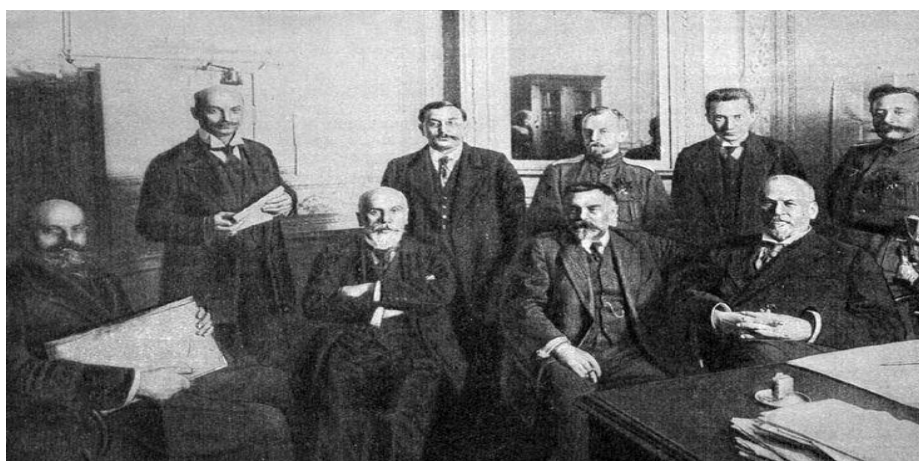
Список використаної літератури

1. Активні та інтерактивні технології навчання [Текст] // Віхи століть. – 2004. – № 4. – С. 48-74.
2. Баханов, К. О. Професійний довідник вчителя історії / К. О. Баханов. – Харків : Основа, 2011. – 239 с.
3. Баханов, К. О. Організація особистісно орієнтованого навчання [Текст] : poradnik молодого вчителя історії / К. О. Баханов. – Харків : Основа, 2008. – 159 с.
4. Крамаренко, С. Г. Інтерактивні техніки навчання як засіб розвитку творчого потенціалу учнів [Текст] / С. Г. Крамаренко // Відкритий урок. – 2002. – № 5-6. – С. -11.
5. Левітас, Ф. Л. Методика викладання історії [Текст] : практикум для вчителя / Ф. Л. Левітас, О.О. Салата. – Харків : Основа, 2007. – 112 с.
6. Мокрогуз, О. П. Інноваційні технології на уроках історії / О. П. Мокрогуз. – Харків : Основа, 2007. – 192 с.
7. Пометун, О. Методика навчання історії в школі [Текст] / О. І. Пометун, Г. О. Фрейман. – К. : Генеза, 2005. – 328 с.

Слайд№1.Лютнева революція в Росії 1917 р.

Слайд№2.Тимчасовий уряд Росії

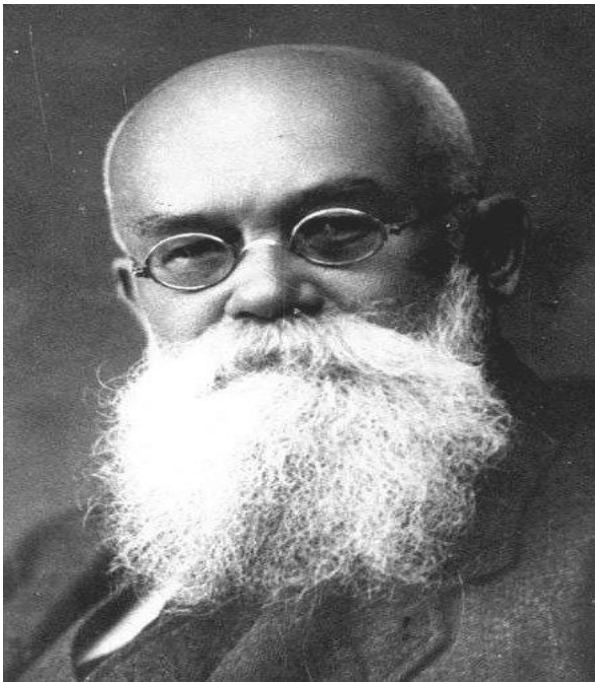
Слайд№3. Ради робітничих та солдатських депутатів

Слайд №4. Маніфестація у Києві 19 березня 1917 р.

Слайд №5. М. Грушевський голова Української Центральної Ради.

Слайд №6.Будинок вчителя у Києві , де засідала УЦР

Слайд7.Всеукраїнський національний конгрес

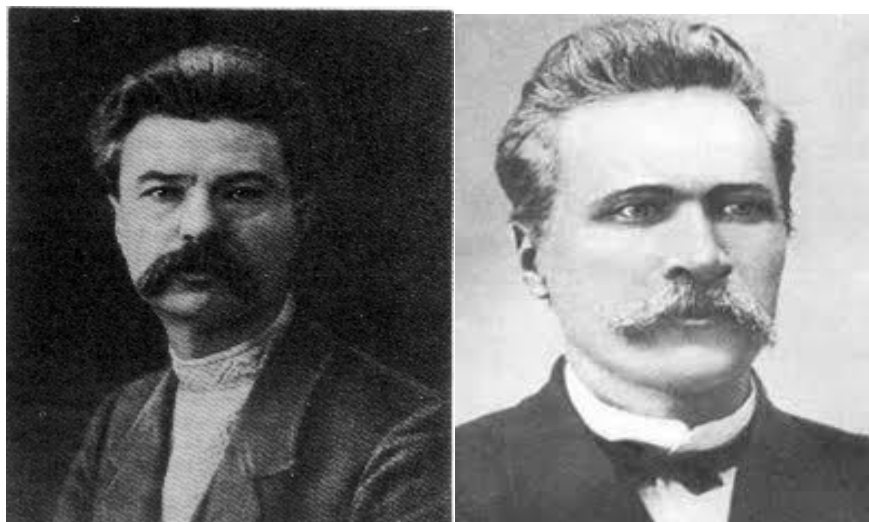
Слайд № 8. В. Голубович та П. Христюк лідери ПСР

Слайд № 9. В. Винниченко та С. Петлюра лідери УСДРП

Слайд № 10 С. Єфремов ,Д. Дорошенко керівники УПСФ

Слайд № 11 .Один з керівників хліборобської партії В. Липинський

Слайд № 12. Провідник самостійників М. Міхновський

Слайд № 13. Прапор українського полку імені гетьмана Б. Хмельницького

